

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav románských studií

Oponentský posudek bakalářské práce Markéty Měchurové

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Radka Mudrochová, Ph.D.

Oponent: Mgr. Magdalena Kučerová, Ph.D.

Ústav románských studií FF UK

Název bakalářské práce: *Vliv arabštiny na francouzštinu od roku 1900 do roku 2022*

Obsah a cíle práce

Bakalářské práce se zabývá přejímáním slov z arabštiny do francouzštiny od začátku 20. století do současnosti s přihlédnutím k obecnému vývoji obou jazyků, jejich vzájemnému vztahu a k současným tendencím vzniku argotických výrazů ve francouzštině. Práce tedy zohledňuje jak diachronní perspektivu, tak sociolingvistickou (otázka funkčních stylů), zahrnuje obecné téma neologismů a přejímek, slovníkovou analýzu a práci s korpusem.

Text je členěn na teoretickou a empirickou část. Nejprve autorka krátce shrnuje historický vývoj obou jazyků a jejich vzájemné ovlivňování, dále zmiňuje fonetická a morfologická specifika obou jazyků. V posledních dvou oddílech se zabývá obecně slovtvornými procesy a definicí funkčních stylů.

Empirická část pracuje s korpusem 100 arabismů, které se vyskytují v nejvýznamnějších francouzských slovnících (Grand Robert, Larousse, TLFi, Usito a Wiktionnaire), srovnává je z hlediska zařazení podle funkčních stylů, dále z hlediska jejich etymologie a fáze adaptace ve francouzštině. Na konci autorka ověřuje výskyt daných výrazů v Českém národním korpusem a Intercorpu v15 z důvodu zjištění uзуální frekvence vybraných arabismů.

Formální aspekty práce

Práce je psána celkově srozumitelným jazykem, bez větších formálních nedostatků. Za problematické považuji poměrně častý výskyt chybné interpunkce, zejména použití čárek při uvozování vedlejších vět nebo spojování vět hlavních se spojkou „a“ (např. str. 11 „*Celkem bylo nalezeno 22 745 neologismů, představujících ...*“, str.12 „*V 16. a 19. století ale ztratila statut oficiálního jazyka Arabské říše, a ustoupila ...*“, str. 42 „*Různé grafické podoby stejného slova (...) jejichž různé formy...*“ apod.). V některých pasážích je text méně srozumitelný z důvodu nepřiměřené délky souvětí a použití chybných konstrukcí (např. str. 36 „*Ukončení projektu TLFi se krátce snažil doplňovat projekt (...), spíše než původem arabské výrazy, které přešly do běžné francouzštiny, zde ale v některých případech, například u Alžírsko, nalezneme galicismsy přejaté do arabštiny.*“).

Autorka nedodrží systematicky citační normu, u některých autorů udává pouze příjmení, u jiných i křestní jméno. Stejná nesystematičnost se objevuje i u údajů stran nebo v některých tabulkách (např. tabulka 1, str. 29, nejasné použití středníků a dalších znaků).

Grafické provedení je jinak přehledné, tabulky jsou dobře včleněny do jednotlivých analýz. Zůstává otázkou, proč tabulka znázorňující datum přejetí jednotlivých slov z arabštiny do francouzštiny byla zařazena až na konec práce, a tím na rozdíl od ostatních tabulek jaksi marginalizována. Vzhledem k historickému vymezení práce tuto volbu nepovažuji za logickou.

Celková struktura, zejména teoretická část, postrádá jasnou tematickou progresy a propojenost. Například druhá a třetí kapitola se věnují specificky vztahu arabštiny a francouzštiny (z historického a jazykového hlediska), ve čtvrté kapitole se však přesouváme do obecného lingvistického rámce neologie, přejímek a funkčních stylů, který na předchozí kapitoly příliš nenavazuje. Čtenář se tak ztrácí v záměru, se kterým jsou jednotlivé informace zařazovány (např. na str. 21 není jasné, proč autorka ve vztahu k arabismům zmiňuje proces odvozování a skládání). Myslím, že hlavním důvodem této nepřehlednosti je nedostatek shrnujících pasáží na konci, případně na začátku kapitol, které by zajistily potřebnou provázanost informací a artikulaci celkové myšlenkové výstavby práce.

Hodnocení obsahu práce

Autorka projevila schopnost kvalitní analýzy lexikologických dat s využitím vhodných vědeckých metod. Přestože je práce ne vždy přehledná a myšlenkově koherentní, problematika arabismů je zachycená z různých perspektiv, což považuji obecně za přínosné. Oceňuji také kritický odstup od získaných informací a schopnost zhodnocení jejich relevance. Velmi zdařile se autorce podařilo porovnat a kriticky zhodnotit jednotlivé slovníky vzhledem k výskytu arabismů.

Za největší problém práce považuji její nejasné zacílení a šíři tématu. Vzhledem k rozsahu práce bych doporučovala užší vymezení. Název sice naznačuje důraz na historický vývoj arabismů ve francouzštině, který je zohledněn hlavně v prvních kapitolách (kde ale zároveň překračuje vymezené období), postupně se však ztrácí a je nahrazován sociolingvistickou frekvenční analýzou. V empirické části jsou sice zmíněny rozdílnosti v etymologických údajích v jednotlivých slovnících, tento aspekt není dostatečně analyzován. Na začátku práce chybí jasný popis zvolené metodologie včetně vysvětlení výběru historického období a slov do analyzovaného korpusu, proto se můžeme domnívat, že autorka svůj záměr postupně měnila, což se ve výsledném textu projevilo.

Bakalářskou práci i přes zmíněné nedostatky doporučuji k obhajobě, neboť celkově splňuje předpoklady pro tento typ práce.

Hodnocení: Velmi dobře

Datum: 14. června 2023

Podpis: Mgr. Magdalena Kučerová Ph.D.

Otázky k obhajobě:

- Vysvětlete kritéria, podle kterých jste sestavila seznam funkčních stylů. V čem vidíte rozdíl mezi hovorovým a lidovým funkčním stylem?
- Vysvětlete, jak jste došla k závěru, že „*Nárůst slov (arabismů) je ale spíše dilem náhody než přímých historických událostí.*“ (str. 31)